

Samling af Afgørelser

Forenede sager C-155/19 og C-156/19

Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC)

og

Consorzio Ge.Se.Av. S. c. arl

mod

De Vellis Servizi Globali Srl

(anmodninger om præjudiciel afgørelse indgivet af Consiglio di Stato)

Domstolens dom (Fjerde Afdeling) af 3. februar 2021

»Præjudiciel forelæggelse – offentlige kontrakter – offentlig udbudsprocedure – direktiv 2014/24/EU – artikel 2, stk. 1, nr. 4) – ordregivende myndighed – offentligretlige organer – begreb – nationalt idrætsforbund – imødekommelse af almenhedens behov – et offentligretligt organs tilsyn med forbundets ledelse«

1. *Tilnærmelse af lovgivningerne – fremgangsmåder med hensyn til indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter og tjenesteydelseskontrakter – direktiv 2014/24 – ordregivende myndigheder – offentligretligt organ – begreb – imødekommelse af almenhedens behov, dog ikke af industriel eller kommerciel karakter – nationalt idrætsforbund, der har fået overdraget opgaver af offentlig interesse – omfattet – oprettelse af en forening, der henhører under privatretten, og som udøver andre aktiviteter, der ikke har offentlig interesse – ingen betydning*
[Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24, art. 2, stk. 1, nr. 4), litra a)]

(jf. præmis 36-44 og 48 samt domskonkl. 1)

2. *Tilnærmelse af lovgivningerne – fremgangsmåder med hensyn til indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter og tjenesteydelseskontrakter – direktiv 2014/24 – ordregivende myndigheder – offentligretligt organ – begreb – de offentlige myndigheders kontrol med et organs forvaltning – kriteriet om aktiv kontrol med forvaltningen – nationalt idrætsforbund, der nyder forvaltningsmæssig autonomi – formodning for, at der ikke foreligger aktiv kontrol – anvendelige kriterier for at afkræfte denne formodning – den nationale rets vurdering af, om der foreligger en sådan aktiv kontrol*
[Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24, art. 2, stk. 1, nr. 4), litra c)]

(jf. præmis 50, 51, 56-59 og 73-75 samt domskonkl. 2)

Resumé

Et nationalt idrætsforbund som det italienske fodboldforbund kan være underlagt reglerne for indgåelse af offentlige kontrakter, når det udøver virksomhed af almen interesse, der ikke er af industriel eller kommerciel karakter

Det er imidlertid også en betingelse, at et sådant forbund med status som juridisk person er underlagt kontrol fra en offentlig myndighed som den nationale italienske olympiske komité, således at sammenslutningen skal kunne påvirke forbundets afgørelser på området for offentlige kontrakter

Federazione Italiana Giuoco Calcio (det italienske fodboldforbund, herefter »FIGC«) iværksatte en udbudsprocedure med forhandling med henblik på tildeling af dragertjenester i forbindelse med ledsagelse af de nationale fodboldhold og på FIGC's lager for en varighed af tre år. Efter afslutningen af denne procedure anlagde en af de tilbudsgivere, der var blev opfordret til at deltage, men som ikke fik tildelt kontrakten, en sag ved den regionale forvaltningsdomstol med henblik på at anfægte måden, hvorpå udbudsproceduren var blevet afviklet. Ifølge denne tilbudsgiver skal FIGC anses for et offentligretligt organ og skulle således have overholdt reglerne om offentliggørelse i lovgivningen på området for offentlige kontrakter.

Da den regionale forvaltningsdomstol gav sagsøgerne medhold og annullerede tildelingen af den omhandlede kontrakt, appellerede FIGC samt det organ, som FIGC havde tildelt kontrakten, hver især den dom, som denne ret havde afsagt, til Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Italien). For denne ret har de bl.a. anfægtet forudsætningen om, at FIGC skal kvalificeres som et »offentligretligt organ«.

På denne baggrund besluttede Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) at forelægge Domstolen to præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af direktivet om offentlige udbud¹. Den pågældende ret ønsker at få afklaret, om FIGC opfylder visse betingelser, der er fastsat i dette direktiv, for at kunne kvalificeres som et »offentligretligt organ« og således er forpligtet til at anvende reglerne om tildeling af offentlige kontrakter. Den forelæggende ret har nærmere bestemt anmodet Domstolen om at fortolke dels betingelsen om, at et »offentligretligt organ« skal være oprettet specielt med henblik på at imødekomme almenhedens behov, dog ikke behov af industriel eller kommerciel karakter², dels betingelsen om, at forvaltningen af et sådant organ skal være underlagt en offentlig myndigheds kontrol³.

Domstolens bemærkninger

For det første bemærkede Domstolen, at den virksomhed af almen interesse, som sporten udgør, i Italien foranstaltet af hvert af de nationale idrætsforbund inden for rammerne af offentlige opgaver, som udtrykkeligt er tillagt disse forbund ved den nationale lovgivning, idet det præciseres, at flere af disse opgaver tilsyneladende ikke er af industriel eller kommerciel karakter. Domstolen konkluderede heraf, at når et nationalt sportsforbund som FIGC faktisk varetager sådanne opgaver, kan det anses for at være oprettet specielt med henblik på at imødekomme almenhedens behov, som ikke er af industriel eller kommerciel karakter.

¹ – Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26.2.2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT 2014, L 94, s. 65).

² – Artikel 2, stk. 1, nr. 4), litra a), i direktiv 2014/24.

³ – Artikel 2, stk. 1, nr. 4), litra c), i direktiv 2014/24.

Domstolen præciserede, at denne konklusion ikke drages i tvivl af de faktiske omstændigheder, at FIGC dels har en privatretlig sammenslutnings retlige form, dels ud over de aktiviteter af almen interesse, der er udtømmende opregnet i den nationale lovgivning, udøver andre aktiviteter, som udgør en stor del af dets samlede virksomhed, og som er selvfinansieret.

Hvad for det andet angår spørgsmålet om, hvorvidt ledelsen af et nationalt sportsforbund skal anses for underlagt kontrol fra en offentlig myndighed, såsom i det foreliggende tilfælde Comitato Olimpico Nazionale Italiano (den nationale italienske olympiske komité, herefter »CONI«), fastslog Domstolen, at en offentlig administration, som i det væsentlige har til opgave at fastsætte regler på sportsområdet, at kontrollere deres korrekte anvendelse og udelukkende kan gribe ind i tilrettelæggelsen af konkurrencer og forberedelsen til De Olympiske Lege uden at regulere de forskellige sportsforbunds daglige organisering og praksis, ikke umiddelbart kan anses for et hierarkisk organ, der er i stand til at kontrollere og styre driften af de nationale idrætsforbund. Den tilføjede, at den forvaltningsmæssige autonomi, der er tildelt de nationale idrætsforbund i Italien, synes a priori at tale imod en aktiv kontrol fra CONI's side på en sådan måde, at CONI er i stand til at påvirke ledelsen af et nationalt idrætsforbund som FIGC, bl.a. på området for indgåelse af offentlige kontrakter.

Domstolen præciserede imidlertid, at en sådan formodning kan afkræftes, hvis det godtgøres, at de forskellige beføjelser, som CONI råder over i forhold til FIGC, faktisk bevirker, at dette forbund opnår en tilknytning til CONI i en sådan grad, at dette organ kan påvirke forbundets beslutninger på området for offentlige kontrakter.

Samtidig med, at Domstolen fremhævede, at det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, om der foreligger en tilknytning, der er forbundet med en sådan mulighed for indflydelse, gav Domstolen anvisninger med henblik på at vejlede denne ret i dens afgørelse. I denne sammenhæng anførte Domstolen bl.a., at analysen af CONI's forskellige beføjelser i forhold til FIGC med henblik på at vurdere, om der foreligger en aktiv kontrol fra CONI's side med FIGC's drift, og om CONI har mulighed for at påvirke FIGC's beslutninger på området for offentlige kontrakter, skal gøres til genstand for en samlet vurdering.

Endvidere anførte Domstolen, at såfremt det konkluderes, at CONI kontrollerer driften af de nationale idrætsforbund, er den omstændighed, at disse sidstnævnte på grund af deres majoritetsdeltagelse i CONI's vigtigste kollegiale organer kan udøve en væsentlig indflydelse på CONI's aktiviteter, kun relevant, hvis det kan godtgøres, at hvert enkelt af disse forbund isoleret set er i stand til at udøve en så betydelig indflydelse på den kontrol med forvaltningen, som CONI udøver, der har den konsekvens, at denne kontrol bliver neutraliseret, og at et sådant nationalt idrætsforbund således genvinder herredømmet over sin forvaltning.